Lietas arhīva Nr. C-3007-23/19
ECLI:LV:VRT:2023:1122.C71300723.2.S

AIZMUGURISKS
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Alūksnē, 2023.gada 22.novembrī

Vidzemes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Puriņa,
ar tiesas sēdes sekretāri J.Āboliņu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /Nosaukums A/ AS, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas /Nosaukums A/ AS Latvijas filiāle, prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2023.gada 21.augustā /Nosaukums A/ AS, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas /Nosaukums A/ AS Latvijas filiāle, iesniedza Vidzemes rajona tiesā prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

[2] Prasības pieteikumā norādīts, ka /datums/starp /pers. A/ (turpmāk tekstā - atbildētājs) un /Nosaukums A/ AS, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas /Nosaukums A/ AS Latvijas filiāle (turpmāk - prasītāja), noslēgts Aizdevuma līgums Nr./līguma numurs/ (turpmāk - Aizdevuma līgums), saskaņā ar kuru atbildētājs saņēma aizdevumu 10000 EUR apmērā, ar gada procentiem par aizdevuma lietošanu - 12.70% apmērā no aizdevuma summas atlikuma, vienlaicīgi uzņemoties pienākumu atmaksāt aizdevuma summu, procentus par aizdevuma lietošanu un citus no Aizdevuma līguma izrietošos maksājumus, Aizdevuma līguma maksājumu grafikā noteiktajos termiņos un apmērā.

Aizdevuma līguma pamatnoteikumu punktā "Komisija par līguma noformēšanu" norādīts, ka komisija par līguma noformēšanu sastāda EUR 70.50, un Atbildētājs to samaksā, lūdzot to ieturēt no izsniedzamās aizdevuma summas. Ņemot vērā minēto, komisijas maksa par aizdevuma līguma noformēšanu ir ieturēta pirms aizdevuma summas izmaksas, taču atbilstoši Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 2.7.punktam, uzskatāma par izsniegtu aizdevuma summas daļu un atmaksājama saskaņā ar Aizdevuma līguma noteikumiem.

Aizdevuma summas izsniegšana tiek atrunāta Aizdevuma līguma pamatnoteikumu punkta "Aizdevuma summas izsniegšana". Atbildētājs un prasītāja vienojās, ka
- 500 EUR tiek pārskaitīti atbildētājam /Nosaukums B/ kredītsaistību dzēšanai;
- 15 EUR tiek pārskaitīti atbildētājam /Nosaukums C/ SIA kredītsaistību dzēšanai;
- 743,20 EUR tiek pārskaitīti atbildētājam uz Aizdevuma līgumā norādīto atbildētāja bankas norēķinu kontu;
- 8561,30 EUR tiek novirzīti /Nosaukums A/ AS Latvijas filiāle atbildētāja saistību dzēšanai.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 2.1.punktu atbildētājam bija jāveic maksājumi maksājumu grafikā noteiktajos datumos. Ik mēnesi, atskaitot pēdējo maksājumu, atbildētājam bija jāveic samaksa 235,35 EUR apmērā.

Atbildētājs neveica maksājumus Aizdevuma līgumā paredzētajā kārtībā un kopš 11.08.2022. pārtrauca veikt maksājumus.

Tā kā atbildētājs nebija izpildījis savu saistību un maksājuma termiņa nokavējums pārsniedza 30 dienas, prasītāja vienpusēji atkāpās no Aizdevuma līguma un pieprasīja no atbildētāja parāda samaksu, kas tika noformēts rakstveida brīdinājumā formā un nosūtīts atbildētājam ierakstītā vēstulē 12.04.2023. Brīdinājumā prasītāja lūdza atbildētāju izpildīt savu saistību septiņu dienu laikā.

Tā kā atbildētājs neveica maksājumus Aizdevuma līgumā paredzētajā kārtībā, prasītāja 05.06.2023. iesniedza tiesā pieteikumu par saistību piespiedu izpildi brīdinājuma kārtībā. Ar tiesas lēmumu nolemts izbeigt tiesvedību, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 406.^{7}panta otro daļu un 406.^{8}pantu. Prasītāja, iesniedzot pieteikumu, samaksājusi valsts nodevu, kura, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 406.^{8}panta trešo daļu, ieskaitāma valsts nodevā, iesniedzot prasības pieteikumu.

Līdz pat šī pieteikuma parakstīšanas brīdim atbildētājs savas saistības nav izpildījis.

Pamatojoties uz Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 5.1., atbildētājam ir noteikts pienākums par līgumā noteikto maksājuma atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu maksāt līgumsodu 0.5% apmērā no nokavētā/to maksājumu summas par katru kavējuma dienu, taču kopumā ne vairāk par 10% no pamatparāda.

Ņemot vērā iepriekš minēto, prasītāja ir aprēķinājusi līgumsodu saskaņā ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 5.1. par maksājumu kavējumu par laiku no 15.09.2022. līdz 12.04.2023. 930,71 EUR apmērā. Ņemot vērā piemēroto līgumsoda samazinājumu, nesamaksātā līgumsoda apmērs uz šī pieteikuma sagatavošanas dienu sastāda 828,74 EUR.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 5.3. atbildētājs atlīdzina aizdevēja zaudējumus, kas tam radušies, veicot parāda piedziņu, tai skaitā tiesāšanās, pirmstiesas parāda piedziņas un ar tiesas un citu institūciju nolēmumu izpildi saistītos izdevumus. Izdevumus, kas aizdevējam radušies saistībā ar brīdinājumu (t.sk., rakstveida vēstules, SMS paziņojumi) par līguma noteikumu pārkāpšanu izsūtīšanu, atbildētājs atlīdzina saskaņā ar spēkā esošo aizdevēja cenrādi - aizdevēja apstiprināts maksas pakalpojumu izcenojumu saraksts (publiski pieejams mājas lapā un aizdevēja klientu apkalpošanas vietās).

Līdz ar to atbildētāja parāda summa uz šī pieteikuma parakstīšanas brīdi ir 11332,70 EUR, kas sastāv no:
- neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 9736,01 EUR;
- nesamaksātajiem procentiem par laika posmu no 15.09.2022. līdz 12.04.2023. 690,85 EUR;
- nesamaksātās aizdevuma līguma administrēšanas maksas par laika periodu no 15.09.2022. līdz 15.03.2023. saskaņā ar aizdevuma līguma pamatnoteikumu punktu "Ikmēneša Līguma administrēšanas maksa" 62,30 EUR;
- līgumsoda saskaņā ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 5.1. par laiku no 15.09.2022. līdz 12.04.2023. 828,74 EUR;

- komisijas maksa par paziņojuma par līguma laušanu nosūtīšanu saskaņā ar cenrādi 14,80 EUR.

Prasītāja un atbildētājs, noslēdzot Aizdevuma līgumu, nav vienojušies par mediācijas procesa piemērošanu savstarpējo domstarpību risināšanā, līdz ar to pirms prasības celšanas pušu attiecībās netiek piemērots mediācijas process.

Komerclikuma 22.pants nosaka, ka: "Filiāle ir uzņēmuma organizatoriski patstāvīga daļa, kura teritoriāli vai citādi nošķirta no galvenā uzņēmuma un kuras atrašanās vietā attiecīgā komersanta vārdā sistemātiski tiek veikta komercdarbība". Turklāt Komerclikuma 25.panta pirmā daļa noteic, ka: "Attiecībā uz ārvalsts komersanta filiāli piemērojami šā likuma noteikumi, ciktāl šajā pantā nav noteikts citādi". Atbilstoši ierakstiem Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā /Nosaukums A/ AS Latvijas filiāle, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ (turpmāk - /Nosaukums A/ AS Latvijas filiāle), tiesiskā forma reģistrēta "Ārvalsts komersanta filiāle". No kā izriet, ka /Nosaukums A/ AS Latvijas filiāle Latvijā tiesiski, /Nosaukums A/ AS vārdā sistemātiski veic komercdarbību.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589.pantu, 1716.panta trešo daļu, 1717., 1720., 1722., 1756., 1765., 1770., 1779., 1943. un 1945.pantu un attiecīgajām Civilprocesa likuma normām, prasītāja lūdz tiesu:

- piedzīt no atbildētāja (/pers. A/, personas kods /personas kods/) par labu prasītājai - /Nosaukums A/ AS, reģistrēta Igaunijas Republikas komercreģistrā ar reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas /Nosaukums A/ AS Latvijas filiāle reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, nosakot, ka piedzītie naudas līdzekļi pārskaitāmi /Nosaukums A/ AS Latvijas filiālei, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/:

a) parādu 11332,70 EUR, kas sastāv no:

- neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 9736,01 EUR;
- nesamaksātajiem procentiem par laika posmu no 15.09.2022. līdz 12.04.2023. 690,85 EUR;
- nesamaksātās aizdevuma līguma administrēšanas maksas par laika periodu no 15.09.2022. līdz 15.03.2023.saskaņā ar aizdevuma līguma pamatnoteikumu punktu "Ikmēneša Līguma administrēšanas maksa" 62,30 EUR;
- līgumsoda saskaņā ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 5.1. par laiku no 15.09.2022. līdz 12.04.2023. 828,74 EUR;
- komisijas maksa par paziņojuma par līguma laušanu nosūtīšanu saskaņā ar cenrādi 14,80 EUR;
- samaksātos tiesāšanās izdevumus;
- uzliekot par pienākumu šajā punktā norādīto naudas summu pilnā apmērā iemaksāt prasītāja norēķinu kontā /konta numurs/, Bigbank;

b) norādīt spriedumā uz prasītāja tiesībām saņemt 6% (seši procenti) gadā no nesamaksātās aizdevuma parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei;

c) nosūtīt sprieduma norakstu pirms tā spēkā stāšanās /Nosaukums A/ AS Latvijas filiālei uz juridisko adresi: /adrese A/ vai elektronisko pasta adresi: /elektroniskā pasta adrese/

[3] Atbildētājs tiesas noteiktajā termiņā paskaidrojumu tiesā nav iesniedzis. Prasības summas apmēru un aprēķinu nav apstrīdējis.

[4] Ar Vidzemes rajona tiesas 2023.gada 13.oktobra lēmumu civillieta Nr./lietas numurs/ nozīmēta izskatīšanai tiesas sēdē 2023.gada 22.novembrī plkst.14.00.

[5] Prasītājas /Nosaukums A/ AS, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas /Nosaukums A/ AS Latvijas filiāle, pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. 2023.gada 17.novembrī tiesā saņemts prasītājas pārstāvja iesniegums, kurā norādīts, ka prasība tiek uzturēta prasības pieteikumā norādītajā apmērā, pamatojoties uz tajā norādītajiem apstākļiem, pamatiem un pievienotajiem rakstveida pierādījumiem. No atbildētāja pēc prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā nav saņemts neviens maksājums. Sakarā ar to, ka prasītāja aizņemtības dēļ augstākminētajā datumā nevarēs ierasties uz tiesas sēdi un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 208.panta pirmo daļu, prasītāja lūdz tiesu izskatīt lietu bez prasītājas klātbūtnes.

[6] Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies, par neierašanās iemesliem atbildētājs tiesu nav informējis.

Tiesa atrod, ka par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājam pienācīgi paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Pie šādiem apstākļiem tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu uzskata, ka lietu iespējams izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes.

Motīvu daļa

[1] Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma sekojošu iemeslu dēļ.

[2] Civilprocesa likuma 208.[1]panta pirmā daļa noteic, ka aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumu par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu.

No lietas materiāliem izriet, ka atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par celto prasību, kā arī nav iesniedzis nekādus lūgumus un/vai pieteikumus līdz lietas izskatīšanai. Tādējādi tiesa atzīst, ka šajā lietā iespējams taisīt aizmugurisko spriedumu, nekonstatējot tajā skaitā Civilprocesa likuma 208.[1]panta trešajā daļā paredzētos pamatus, kas liedz taisīt aizmugurisku spriedumu lietā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 208.[2]panta trešās daļas noteikumiem, aizmuguriska sprieduma aprakstošajā daļā norāda prasītāja prasījumus, prasītāja paskaidrojumu būtību, šā sprieduma taisīšanas procesuālo pamatojumu, izņemot gadījumu, kad aizmuguriskā sprieduma aprakstošā daļa tiek taisīta atbilstoši šā likuma 194.panta pirmās daļas 2.punkta un otrās daļas prasībām.

Savukārt Civilprocesa likuma 194.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka saīsināto spriedumu tiesa sastāda aizmuguriska sprieduma gadījumā, ja tiesa prasību apmierina pilnībā. Turklāt saskaņā ar Civilprocesa likuma 194.panta otro daļu saīsināto spriedumu sastāda saskaņā ar šā likuma 193.panta prasībām, izņemot aprakstošo daļu, kurā norāda tikai prasības priekšmetu, normatīvos aktus, pēc kuriem vadījies lietas dalībnieks, kā arī prasījumu, un motīvu daļu, kurā norāda tikai normatīvos aktus, pēc kuriem vadījusies tiesa.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka, apmierinot prasību pilnībā, lietā taisāms saīsināts spriedums, sprieduma motīvu daļā iekļaujot vienīgi norādes uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tā vadījusies, izspriežot lietu.

[3] Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un izvērtējusi prasībā izklāstītos argumentus, tiesa atzīst, ka, prasība par nesamaksātās aizdevuma pamatsummas 9736,01 EUR, nesamaksātās aizdevuma līguma administrēšanas maksas 62,30 EUR un komisijas maksas 14,80 EUR piedziņu, kas izriet no 22.06.2022. starp /Nosaukums A/ AS, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas /Nosaukums A/ AS Latvijas filiāle, reģ.Nr./reģistrācijas numurs/, un atbildētāju /pers. A/ noslēgtā Aizdevuma līguma Nr./līguma numurs/, piedziņu ir apmierināma pamatojoties uz 1402., 1587.pantu.

Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

[4] Prasība par nolīgto procentu 690,85 EUR par laika posmu no 15.09.2022. līdz 12.04.2023. piedziņu ir apmierināma, pamatojoties uz Civillikuma 1753., 1756., 1946.panta pirmo daļu.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1756.pants paredz, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1946. pantu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

[5] Prasība par līgumsoda 828,74 EUR piedziņu par laika posmu no 15.09.2022. līdz 12.04.2023. piedziņu ir apmierināma, pamatojoties uz Civillikuma 1716., 1717., 1720.pantu.

Civillikuma 1716.pantā ir noteikts, ka līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). (..) Līgumsods par saistību pienācīgu neizpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu – līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu – kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildījumu, ja tā tieši bijis norunāts; ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par izpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

[6] Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam, Civillikuma 1765.pantam, Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces 2021.gada 15.decembra lēmumā noteiktajam, prasītājai nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no visas ar tiesas spriedumu piedzītās summas.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, apmierinot prasību, no atbildētāja par labu prasītājai piespriežami visi tās samaksātie tiesas izdevumi.

Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi: valsts nodeva 655 EUR.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.20 "Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 14.punktu, tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanas un izsniegšanas izdevumi, kā arī rakstveida pierādījumu atgriešanas izdevumi vienam pasta sūtījumam ir 2 *euro*.

Pamatojoties uz minēto, no atbildētāja par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6 *euro*.

[8] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1}panta nosacījumiem, atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 41.panta pirmo daļu, 96., 97., 193., 194., 195., 204.^{1}, 208.^{1}, 208.^{2}pantu, Ministru kabineta noteikumu Nr.20 "Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 5.punktu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /Nosaukums A/ AS, reģistrēta Igaunijas Republikas komercreģistrā ar reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas /Nosaukums A/ AS Latvijas filiāle, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, neatmaksāto aizdevuma pamatsummu 9736,01 EUR (deviņi tūkstoši septiņi simti trīsdesmit seši *euro* 01 cents), nesamaksātos procentus par laika periodu no 15.09.2022. līdz 12.04.2023. 690,85 EUR (seši simti deviņdesmit *euro* 85 centi), līgumsodu par laika periodu no 15.09.2022. līdz 12.04.2023. 828,74 EUR (astoņi simti divdesmit astoņi *euro* 74 centi), nesamaksāto aizdevuma līguma administrēšanas maksu par laika periodu no 15.09.2022. līdz 15.03.2023. 62,30 EUR (sešdesmit divi *euro* 30 centi), komisijas maksu par paziņojuma par līguma laušanu nosūtīšanu 14,80 EUR (četrpadsmit *euro* 80 centi), kā arī tiesas izdevumus (valsts nodevu) 655 EUR (seši simti piecdesmit pieci *euro*), bet pavisam kopā 11 987,70 EUR (vienpadsmit tūkstoši deviņi simti astoņdesmit septiņi *euro* 70 centi).

Piedzītās summas iemaksājamas /Nosaukums A/ AS, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas /Nosaukums A/ AS Latvijas filiāle, norēķinu kontā /konta numurs/, Bigbank.

Atzīt /Nosaukums A/ AS, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas /Nosaukums A/ AS Latvijas filiāle, tiesības saņemt no /pers. A/ likumiskos procentus 6% gadā no visas ar spriedumu piedzītās summas 11 987,70 EUR (vienpadsmit tūkstoši deviņi simti astoņdesmit septiņi *euro* 70 centi), sākot ar šī sprieduma spēkā stāšanās dienu pēc sprieduma labprātīgas izpildes termiņa notecēšanas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto ierobežojumu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6 EUR (seši *euro*). Saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21490, vārds, uzvārds, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā Nr./lietas numurs/).

Noteikt /pers. A/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prasītāja /Nosaukums A/ AS, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas /Nosaukums A/ AS Latvijas filiāle, spriedumu var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2023.gada 22.novembra, apelācijas sūdzību iesniedzot Vidzemes rajona tiesā (Alūksnē).

Atbildētājs/pers. A/ nav tiesīgs pārsūdzēt spriedumu apelācijas kārtībā, bet 20 (divdesmit) dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Vidzemes rajona tiesā pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese I.Puriņa